

Monnickendam, 17 oktober 2022

Nummer: 388-51

Portefeuillehouder: Wethouder Roland Wolters

Contact via: Control

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid: Gemeentewet, artikel 213

Aan de Raad

Onderwerp: Controleprotocol 2022/2023

Voorstel

Het Controleprotocol 2022/2023 vast te stellen voor de accountantscontrole van de jaarrekening 2022 en 2023.

Inleiding

In de gemeentewet is bepaald dat bij de accountantscontrole, naast de getrouwheid ook de rechtmatigheid wordt getoetst. De gemeenteraad dient bepaalde kaders te stellen voor de controle op het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie. Deze vastlegging gebeurt middels een controleprotocol.

Een controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de jaarrekening van de gemeente. De gemeenteraad kan de accountant alleen nadere aanwijzingen geven voor zover dit uitgaat boven de wettelijke minimum-eisen.

De accountant maakt voor de controle op de rechtmatigheid gebruik van het normenkader dat als bijlage bij het controleprotocol is opgenomen. Het normenkader geeft aan welke interne en externe wet- en regelgeving ten grondslag ligt aan het beleid binnen de gemeente, zodat de accountant hierop kan toetsen.

Jaarlijks dient het controleprotocol en het daarbij behorende normenkader te worden geactualiseerd. Naast het actualiseren is, mede op basis van advies van de accountant aan de auditcommissie, dit jaar het normenkader nader bijgewerkt. Verder is nieuw dit jaar dat er een *verantwoordingsgrens* voor de toekomstige rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen. Daarnaast is ook het voorstel om de stukken voor het komende jaar (2023) vast te stellen.

Argumenten

1.1 Het controleprotocol is naast het richting geven over de reikwijdte van de accountantscontrole ook voor de interne organisatie van belang.

Het controleprotocol is tevens een leidraad voor de (interne) organisatie om te waarborgen dat financiële beheershandelingen getrouw en rechtmatig door de daartoe bevoegde personen worden uitgevoerd. Het is van belang dat deze interne controles zichtbaar (in de vorm van bewijs) worden vastgelegd, intern voor management én extern voor de accountant. De accountant maakt bij haar controlewerkzaamheden ook gebruik van de verantwoordingsfunctie van het controleprotocol.

1.2 Door het normenkader bij te werken wordt deze overzichtelijker.

In het Accountantsverslag 2021, het Verbeterplan accountantscontrole en ook tijdens de laatste audit-commissie vergadering van 26 september 2022 is het advies opgenomen en besproken om het normenkader bij te werken. In beginsel dient het normenkader de wettelijke kaders te omvatten en de kaders vastgesteld door de raad middels:

- verordeningen
- de begroting
- grondexploitaties
- beheerplannen

Het is (over het algemeen) aan het college om een oordeel te vellen over de geconstateerde afwijkingen van de “lagere” interne regels. Uitzondering hierop vormen bijvoorbeeld aanbesteding- en subsidieregels en mandaat- en delegatiebepalingen voor zover van belang voor de getrouwheidscontrole. Voorts kunnen interne regels wel relevant zijn voor de nadere vaststelling van de invulling van “hogere” besluiten, maar deze regels zijn op zich geen object van onderzoek.

1.3 Door het controleprotocol en het normenkader ook voor het komende jaar vast te stellen wordt er aan de start van het jaar richting gegeven aan de controles.

Het moment van vaststellen van het controleprotocol en het normenkader is doorgaans aan het einde van het jaar. In theorie is het vreemd dat de elementen in deze stukken niet aan het begin van het jaar zijn vastgesteld om richting te geven aan de controles. In de praktijk is dit niet onwerkbaar omdat er doorgaans geen wezenlijke wijzigingen zijn. Op aanraden van de accountant is ervoor gekozen om de stukken ook voor het komende boekjaar vast te stellen.

1.4 Door een verantwoordingsgrens van 1% te hanteren wordt een bestendige gedragsrichtlijn gevolgd. De verantwoordingsgrens in de rechtmatigheidsverantwoording door het college mag maximaal 3% zijn. De accountant zal voor 2022 in de controle van de rechtmatigheid in lijn met de voorgaande jaren een grens van 1% hanteren. Een lagere grens dan 1% betekend meer werk voor de organisatie en de accountant, dus hogere kosten. Een hogere grens zou onderbouwd moeten worden waarom dat geoorloofd is. Dit kan bijvoorbeeld gemotiveerd worden in de situatie dat er geen rechtmatigheidsfouten zijn geweest in de voorgaande jaren. Vanuit de besprekingen in de auditcommissie zijn er geen indicaties dat een hogere of lagere grens gewenst is. Op basis van deze overwegingen is een grens van 1% een bestendige gedragsrichtlijn.

Kanttekeningen

1.1 Het niet extern laten controleren van “lagere” regelgeving kan leiden tot een verminderde naleving. Door onderdelen niet in het normenkader mee te nemen, waardoor deze niet door de accountant worden getoetst, zou dit kunnen leiden tot verminderde naleving en het behalen van de doelstellingen. Indien er wordt voorzien dat dit risico te groot is of wordt dan staat de raad bijvoorbeeld de volgende middelen ter beschikking om dit risico te beperken:

- Het normenkader laten wijzigen en specifieke regelgeving aanwijzen en extra op te nemen
- Bepaalde regels in een verordening laten opnemen
- De accountant speerpunten meegeven als onderdeel van het auditplan of anderzijds een verzoek neer te leggen
- Een interne controle te laten uitvoeren op bepaalde rechtmatigheidsaspecten

1.2 Het vooraf vaststellen van het controleprotocol en het normenkader kan ertoe leiden dat er onjuist richting wordt gegeven of normen niet adequaat in het zicht zijn.

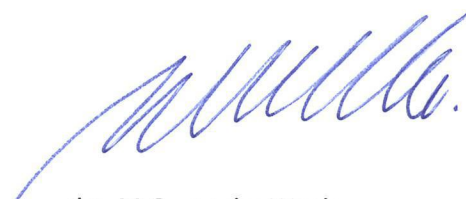
Het is mogelijk dat na vaststelling van het controleprotocol en het normenkader, normen worden vastgesteld of gewijzigd door de wetgever of door de raad voor het betreffende boekjaar. Daarnaast kunnen er ontwikkelingen zijn waardoor de raad bijvoorbeeld controle- of rapporteringtoleranties wil bijstellen.

Dit risico wordt groter naarmate het moment van vaststelling eerder gebeurd dan voorheen. Het blijft mogelijk gedurende het jaar deze bij te stellen, maar dat is doorgaans achteraf en vergelijkbaar met het voorgaande proces.

Burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlage(n):

1. Conceptionbesluit
2. Controleprotocol 2022/2023